

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dan. Stalii Regulae Philosophicae explicatae & Orationes aliquot

Stahl, Daniel

Jenae, 1662

Regula I. Divisum & omnia membra divisionis simul sumta, debet inter se adaequari

urn:nbn:de:bsz:31-102400

DIVISIONIS sive DISTRI-
BUTIONIS.

REGULA I.

*Divisum & omnia membra divisionis si-
mul sumta, debent inter se adæ-
quari.*

I.

DUobus modis accidit, divisū & mem-
bra divisionis simul sumta non adæ-
quari: I. Quando aliquid in divisō
continetur, quod in membris dividētibus
non continetur: ut si dicas, *animalium aliud
habet alas continuas, aliud scissas*, datur enim
animal quod nec continuas habet, nec scis-
sas, quia scil. nullas habet, ut bos. In idem
vitium incidēs, si corporis humani partes di-
cas esse tres, *ventrem supremum nimirum, me-
dium & infimum*. Nam in corpore humano
continetur etiam artus, qui inter membra
hujus divisionis non recensetur II. Quando in

mem:

membris dividendis continetur aliquid, quod non continetur in divisō: ut, si *animal* dividas in *hominem, brutum & plantam*; planta enim sub animali non continetur. Vult igitur Regula, omnia quæ in vel sub divisō continentur, debere etiam contineri in vel sub membris dividendis, & vice versâ

II. Obstare videtur, quod Physica dividitur in partem communem & propriam, quæ tamen duo membra simul sumpta non æquantur Physicæ, sed extra eam patent, cum etiam Logica soleat dividi in partem communem & propriam. Item hujus divisionis, alborum quædam sunt dura, quædam mollia, quædam liquentia; membra simul sumpta latius patent quàm album, quia etiam atrorum quædam dura sunt, ut ferrum, quædam mollia, ut pix, quædam liquentia, aut atramentum.

III. Resp. Cum Fonseca *Lib. IV. Inst. c. X.* in divisionibus hujusmodi ipsum divisū in singulis membris debere exprimi, aut certè subintelligi. Unde cum Physica dividitur in partem communem & propriam, membra dividenda non sunt simpliciter pars communis & propria, sed pars Physicæ communis, & pars Physicæ propria. Hòc modò membra ista Logicæ non competunt, quia Logica dividi nequit in partem Physicæ communem, & partem Physicæ propriam. Eadem ratio est etiam posterioris divisionis: nam molle, durū

Aaa

&

& liquens conveniunt quidem atris, sed si ipsum, divisum subintelligatur, ita ut membra sint, album durum, album molle, & album liquens, jam atro non conveniunt, nec extra album, patent.

IV. Dicitur etiam potest, partem communem & propriam, quæ Physicæ tribuuntur, cum Logicæ etiam applicantur, non esse eadem membra, quia æquivocè hisce diversis disciplinis tribuuntur, ut patet ex earum definitionibus. Nam si Physicam, divides in partem communem & propriam, pars communis dicitur, in qua agitur de corpore naturali in genere, pars propria autem, in qua agitur de speciebus corporis naturalis. Hæ definitiones non competunt parti communi & propriæ, quando hæc vocabula Logicæ dividendæ accommodantur. Sicigitur nego, cum Physica in partem communem & propriam dividitur, membra hujus divisionis Logicæ competere: quæ enim æquivoca sunt, pro iisdem non habentur.

REGULA II.

Divisum plus debet continere, quàm singula membra divisionis.

Vel:

Singula membra divisionis minùs continent, quàm divisum.

I. Ita cum animal dividitur in hominem & brutum, plus continet animal, quàm homo, quia præter hominem continet etiam brutum; plus etiam

iam co
contina
in corp
homo,
net & a
quia pr
III.
jus bon
tione ip
le; prior
homo, c
nem &
Reg. seq

Membr

I. Ita
Návra y
animal
non pos
ut ibi ha
mul alb
reprehen
teriam
instrum
sed sub
II. I